

SVOBODNA SLOVENIJA

LETO (AÑO) LV (49)
Štev. (Nº) 49

ESLOVENIA LIBRE

BUENOS AIRES
12 de diciembre - 12. decembra 1996

O JENŠTERLOVIH MITIH (2) Utrinki iz Slovenije

Jenšterletovo pisanje sicer ne bi zaslužio tolike pozornosti, a ker bi ga kdo vendarle utegnil uporabiti kot vir poznavanja razmer v Argentini, naj se dotaknem še nekaterih cvetk iz njegovega referata („Slovenec“, 31. avgusta 1996, „Mit o nespremenjeni domovini“).

Po njegovem mnenju so „slovenski begunci bežali iz ideološko globoko razklane Slovenije na konec sveta in se zdaj znašli v še večjih nasprotjih Latinske Amerike. Povsem razumljivo je torej, da so ob vojaških udarih podprli dejanja vojske in da tudi še danes ne morejo objektivno presojati njenih zločinov nad argentinskimi ljudstvom. Slovensko politično izseljenstvo v Argentini vztrajno ponavlja, da problem izginulih v tej državi ni tako žgoč, kot ga oznanja svetovna javnost, in ne verjame niti strokovni komisiji, ki je dokazala, da je v času vojaške hunte izginilo najmanj 9.000 ljudi...“

Ta odstavek je krivičen in ne odgovarja resnici. Jenšterletov problem je v tem, da komunistične revolucije v Sloveniji ne njenega ponesrečenega poizkusa v Argentini, ni doživel sam, osebno, da je moral iskati informacije o tem pri drugih. Nasprotno smo pa slovenski begunci oboje sami doživeli. Če bi šlo leta 1945 samo za „ideološko globoko razklano Slovenijo“, kot je on zapisal, nam ne bi bilo treba zapuščati domovine ne danes iskati grobov naših dragih, mučenih in umorjenih brez vsake sodbe, po kraških brezni slovenskih gozdov. V Sloveniji je šlo torej za mnogo več kot pa samo za „globoko ideološko razklanost“! Po drugi strani pa ne poznam med begunci nobenega Slovenca, ki bi ga neposredno prizadel revolucionarni proces v Argentini in „bi se znašel v še večjih nasprotjih Latinske Amerike“. Zato tudi ta trditev nima resne osnove. Jenšterle nas nesteravno prikazuje kot brezpogojne zagovornike južnoameriških vojaških režimov in njihovega početja. Odkod ima te podatke? Iz naših virov gotovo ne. Brez dvoma bi nam postregel z imenom pisca ali pa naše publikacije, s katero bi potrdil to svojo trditev, če bi kaj podobnega obstajalo. Res pa je, da o izginulih v Argentini, „na koncu sveta“, ve ves svet, medtem ko se o komunističnih zločinih v Sloveniji niso upali govoriti rojaki niti doma v družini in to skozi 45 let po tako imenovani osvoboditvi!

Jenšterle piše dalje: „Slovinci so rešitev videli v zapiranju svoje skupnosti, saj so bili prepričani, da se je na ta način mogoče upreti zunanjim vplivom. Poudarjena narodnost in popolna nezainteresiranost do Argentine in njene kulture, to sta dve glavni značilnosti slovenske emigracije. Ne le da se ni ukvarjala z argentinskim kulturnim življenjem, ampak se ni trudila niti toliko, da bi svojo kulturo predstavila širšemu okolju...“ In da „slovenska diaspora ni naredila niti osnovne poteze za uveljavitev naše književnosti v Južni Ameriki, da bi prevedla klasike“...

Naša argentinska skupnost je svobodna in odprta skupnost, v katero se lahko vsak vključi, ali pa ne, po lastni presoji.

Ko je dobil vsak begunec deset dni po prihodu v Argentino 5 pesov v roke, je vedel, da mora zapustiti „Hotel de Inmigrantes“ in da si mora s tem denarjem poiskati stanovanje in delo. Konec je bilo skupnega taboriščnega življenja. Vsak si je pomagal, kakor je vedel in znal. Večina se je razkro-

pila po Buenos Airesu in njegovih predmestjih, kjer živi 10 milijonov prebivalcev, drugi so šli 1100 km na zahod, tretji 1700 km na jug, da ne govorimo o posameznikih, ki so šli še bolj daleč! Kdo bi se v takih razmerah mogel zapirati vase pa biti gospodarsko in strokovno uspešen? Če bi se zapirali vase, kot pravi Jenšterle, nas v tej veliki državi ne bi nihče poznal in nihče upošteval. Tako nas pa poznajo v vseh plasteh tukajšnje družbe in tako smo dosegli, da je bila Argentina ena prvih držav na svetu, ki je priznala samostojno državo Slovenijo! Ko nam očita poudarjanje slovenske narodnosti, žal ne pove, v čem naj bi bila naša napaka, zato mu ne vem odgovoriti. Lahko mu pa rečem, da v Argentini rojenim slovenskim otrokom vcepjati v srce vsaj tisto minimalno slovensko zavest, ki naj bi jo imeli kot potomci Slovencev, ni lahka zadeva. Vsak človek ljubi kraj, kjer se je rodil. Zato imajo naši otroci vsaj toliko argentinske zavesti kot otroci Argentine. Nemogoče je danes - 48 let po prihodu v deželo - govoriti o prevelikem poudarjanju slovenske narodnosti na račun argentinske, če že upoštevamo najbolj osnovno življenjsko psihologijo. Prej kot Jenšterle, bi nas na tako napako opozorili lastni otroci! Že iz tega razloga ne moremo ignorirati Argentine in njene kulture, kot nam to očita nekdanji dopisnik Tanjuga. Otroci slovenskih beguncev in njihovih potomcev že 48 let hodijo v argentinske šole, od osnovnih šol do univerz, tako kot otroci Argentine. Mnogi med nami so postali učitelji, profesorji pa tudi priznanih univerzitetnih profesorjev je več kot bi jih mogli pričakovati iz tako majhne skupnosti, kot je naša. Ves čas imamo toliko stika z argentinsko kulturo kot vsak Argentinec. Mnogi slovenski duhovniki v Argentini so na farah poleg cerkva zgradili in ustanavljali tudi šole, ljudske in srednje, skozi katere hodi ali pa je že šlo stotisoče argentinskih otrok. Lep primer našega „nezanimanja“ za argentinsko kulturo je tudi dr. Tineta Debeljaka prevod in izdaja knjige Martin Fierro iz leta 1970, ki velja za reprezentativno knjigo argentinske književnosti! Knjiga, ki je izšla brez kakršnekoli uradne finančne podpore ne Argentine, še manj Slovenije oziroma takratne Jugoslavije! Takšna luksuzna izdaja za tako „velik“ trg: reci in piši - 3000 beguncev v Argentini, katerih „glavna značilnost“ naj bi bila „popolna nezainteresiranost do Argentine in njene kulture“! In da nismo prevajali slovenskih knjig v španščino, kot nam očita Jenšterle?! Če bi ta gospod prišel v Argentino brez denarja in brez sredstev, če bi si moral služiti vsakdanji kruh z ročnim delom, kot so morali delati to prva leta naši izobraženci, medtem ko so posvečali prosti čas slovenskemu kulturnemu delu, bi morda razumel, da dela slovenskim kulturnikom v zdomstvu in vsej emigraciji veliko krivico. Slovenski kulturni delavci so v emigraciji ustvarjali, ker so slovensko živeli, in ne le podoživljali.

Jenšterle nas mimogrede predstavi še kot domišljave naivneže, „saj izseljenci pogosto ne morejo razumeti, da Slovenci v Argentini ne prihajajo več samo z namenom, da bi

Nad. na 2. str.

Adventna Ljubljana: v megli, v ivju, pokrita s tankim plaščem snega. Sv. Miklavž, ki se z angelci prevaža s čolnom po Ljubljani ter tu in tam obdari otroke, ki ga spremljajo na bregu. Čudovita akademija bogoslovcev na predvečer Brezmadežne v prenapolnjeni stopnici. Povsod pa luči, adventni venci in božična drevesa. Dve res veliki: eno pred frančiškani, drugo na Mestnem trgu.

„Vi oblake Ga rosite!“

V politiki se stvari deloma jasijo. Politične stranke so v glavnem analizirale rezultate volitev. SKD loči kot vzroka razmeroma šibkega volilnega rezultata:

A.- Notranji — Vztrajanje v koaliciji z LDS, po geslu, kar je dobro za državo, je dobro tudi za stranko. Podcenjevanje napadov z desne in leve in le medlo odgovarjanje na razne obdolžitve.

Precejšnje zrelosti volilcev, ki pa so še zelo pod vplivom nezaupanja v demokratski sistem.

B.- Zunanji — Strokovna propaganda SLS o razprodaji slovenske zemlje tujcem, če Slovenija vstopi v EZ in NATO. SKD je oboje zahtevala in to čimprej, ni pa znala svojih zahtev ljudem dovolj jasno prikazati.

Zmeda v slovenski Cerkvi, ki je prav od SKD pričakovala, da bo dosegla poučevanje verouka. Ker se to ni zgodilo, je bila podpora Cerkve šibka, ali je pa sploh ni bilo (na Štajerskem).

Volitve v Državni zbor: SLS, ki je delovala kot glasnica trojčka (SLS, SDS, SKD) je računajoč na resničnega ali samo potencialnega 46 poslance, prešla takoj v frontalni napad in skušala s prvim udarcem zasesti Državni zbor s kandidati strank pomladi. Ko je kljubovanje v noči od 2. na 3. december dalo neodločen rezultat 45:45, se je njena strategija sesula. Mogoče je k temu pripomogla časovno in vsebinsko (po našem mnenju) neprimerna vloga dr. Starmana (SDS) na Ustavno sodišče, češ da oba zastopnika narodnosti ne bi smela glasovati



Predsednik države Milan Kučan pozdravlja začasnega predsednika DZ Marjana Schiffrerja.

o zadevah splošne slovenske politike, kar ju je dokončno potisnilo v nasprotni tabor. V torkovem jutru je prišlo do cele vrste pogajanj, ki so privedla do skoraj enoglasne izvolitve predsednika zbora Janeza Podobnika (SLS) in podpredsednikov iz vrst SKD, ZLSD in LDS. Janša se je iz nam neznanih vzrokov umaknil. Po teh rezultatih bi (spet po naše) Marjan Podobnik prav težko dosegel mandatarsko mesto, tudi Janši se ne piše dobro, ostal bo pač Drnovšek (po bogsigavedi kolikih burnih sejah). Pač pa je boj za razna ministrstva tem aktivnejši. Kaže, da bodo SKD pripadla dva do tri ministrstva, Janša bi se rad usedel na ključna, za vse pa jih je seveda premalo.

Končno še začasni podatki o volitvah na referendumu o novih volilnih sistemih. Opcije so bile tri:

a) kombinirani proporcionalni - Državni svet (dr. Kristan)

b) čisti večinski (dvokrožni) - SDS (Janša)

c) čisti proporcionalni - LDS
Volilna udeležba je bila komaj 37%. Sistem a) je dobil 14%; sistem b) 44%; sistem c) 26%. Ker nobeden izmed predlogov ni dobil absolutne večine, bo veljal še naprej stari sistem, ki ga bo verjetno Državni zbor skušal izboljšati.

Marian Schiffrer



Prva seja parlamenta. Od leve Jože Školč, Milan Kučan, Marjan Schiffrer.

MALI OGLASI

ORIENTE S.R.L. - Prevozi - poroke - rešilni avtomobili - mrliške vežice - pogrebi - Monseñor R. Bufano 2651 (ex Camino de Cintura) 1754 San Justo - Tel.: 651-2500 / 651-2335

TURIZEM

Tel. 441-1264 / 1265
Letalske karte, rezerva hotelov, najem avtomobilov in izleti po svetu



LEGAJO N° 3545-82 Y. Yrigoyen 2742 - San Justo

ADVOKATI

dr. Marjana Poznič - odvetnica - Vsak dan od 15. do 18. ure - Lavalle 1290, pis. 402 - Tel. 382-1148

dr. Franc Knavs, dr. Bernard Knavs, dr. Veronika Knavs - odvetniki - ponedeljek, torek, petek od 16 do 20 - Tucumán 1455 - 9. nadstr. „E“ - Capital - Tel.: tel. in faks: 374-7991 in 476-0320.

dr. Lilijana Kožar, odvetnica; Bogotá 3099, 2° B, Capital. Torek in petek od 16. do 20. Tel.: 613-1300

ZA DOM

Matija Debevec - soboslikar. Barvam stanovanja, pohištvo. Peguy 1035 - (1708) Morón - Tel.: 489-3319. Izdelovanje okvirjev za slike (olja, akvareli, fotografije). **Tomislav Štrfiček** - Tel.: 658-4160

FOTOGRAF

Marko Vombergar - Telefon: 659-2060. Atelje: Garibaldi 2308 - (1754) Villa Luzuriaga.

GOSPODARSTVO

Zavarovanja M. in H. Loboda - Azcuénaga 77 - (1704) Rams Mejía - Buenos Aires - Tel./Fax: 656-3653

Kreditna Zadruga SLOGA - Bmé. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

Mutual SLOGA - Bmé. Mitre 97 - (1704) Ramos Mejía - Tel.: 658-6574/654-6438. Od ponedeljka do petka od 10. do 19. ure.

SLOGA - PODRUŽNICA CASTELAR Slovenska Pristava - República de Eslovenia 1851 - Uraduje ob sredah od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 (g. Nande Češarek).

SLOGA - PODRUŽNICA SLOVENSKA VAS - Hladnikov dom - Msgr. J. Hladnik in Hernandarias - Uraduje ob sredah od 19. do 21. ure in ob nedeljah od 10.30 do 12.30 ure (ga. Marija Gorše).

SLOGA - PODRUŽNICA SAN JUSTO Naš dom (pisarna) - H. Yrigoyen 2756 - Tel.: 651-1760. Uraduje ob torkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 9.30 do 11.30 ure (gdč. Julka Moder).

SLOGA - PODRUŽNICA SAN MARTIN Slovenski dom - Córdoba 129 - Tel.: 755-1266 - Uraduje ob četrkih od 18. do 20. ure in ob nedeljah od 10. do 11. ure (g. Stanko Oberžan).

Cena največ štirih vrstic \$ 4- za enkratno objavo, za vsak mesec - 4 številke - \$ 12.-

PORAVNAJTE NAROČNINO!

ZVEZNI OBČNI ZBOR SDO-SFZ

bo v nedeljo, 22. decembra, po mladinski sv. maši. Vsak dom naj zastopata dva delegata ter 5 (pet) volilcev. Računamo s čimvečjo udeležbo.

Na svidenje!

Radenska

K M A L U V A R G E N T I N I

Rada bi sporočila vsem prijateljem v Argentini, da je nenadoma 2. decembra umrl moj dragi brat Tugomir. Za njim, z menoj in s sestro Ireno v domovini, žalujejo soproga Ioana, hčerki Nicole in Andreja. Sočustvovanje prijateljev in znancev, ki so nas tolažili in ga pospremili na zadnji poti našega tuzemskega romanja, nam je v veliko uteho. Prosim in zahvaljujem se za spomin v molitvi.

Z dobrimi željami za praznik Jezusovega rojstva pozdravljam vse Slovence v Argentini.

Cvetka M. Jakus, Kanada



MOJA KREDITNA KARTICA JE MASTERCARD — CARTA SLOGA,

— Ker z njo lahko kupujem v Argentini, Sloveniji in po vsem ostalem svetu — (12.700.000 trgovin),

— Ker z njo dobim kartico S.A.V. s katero sem zavarovan na potovanju izven Argentine,

— Ker z njo imam možnost, da zadenem 2 letalski vozovnici Bue — Lju — Bue,

— Ker je prva in edina mednarodna kreditna kartica na kateri je grb moje slovenske zadruge SLOGA.

Ponosna članica in član SLOGE

PRISTAVSKA FOLKLORNA SKUPINA

vas vabi na

VI. VESELICO MEDNARODNIH PLESOV

s sodelovanjem argentinske, grške, hrvaške, slovenske in ukrajinske folklorne skupine.

Sobota, 14. decembra. ob 20,30 — SLOVENSKA PRISTAVA

Vincencijeva konferenca in ZSMŽ

vabita na

BOŽIČNICO

v soboto, pred zlato nedeljo, 21. decembra 1996.

Ob 18. uri bo sv. maša v cerkvi Marije Pomagaj, sledi slovensko božično praznovanje božiča v dvorani škofa dr. G. Rožmana. Vstop prost!

ODDAM

hišo v Bariločah (Villa Catedral) opremljeno za 8 oseb
Tel.-Fax: 662-1623

HOSTERIA ALPINA

Vam nudi prijetne počitnice na morju
Pričakujejo vas

Zlata Bat de Gremes
in družina

Rezerve v Bs. As. Telfax: 791-9697/6785
Calle 307 N° 609 - (7165) Villa Gessell
Tel: 0255-68066

ESLOVENIA LIBRE

Fundador: MILOŠ STARE
Director: Valentín B. Debeljak
Propietario:
Asociación Civil Eslovenia Unida
Redacción y Administración:
RAMON L. FALCON 4158
(1407) BUENOS AIRES
ARGENTINA
Teléfono: (54-1) 636-0841
Telefax: (54-1) 636-2421

Glavni urednik:
Tine Debeljak ml.
Uredniški odbor:
Tone Mizerit, dr. Katica Cukjati,
Gregor Batagelj

Correo Argentino Suc. 7	FRANQUEO PAGADO Concesión N° 5775
	TARIFA REDUCIDA Concesión N° 3824
Registro Nac. de la Propiedad Intelectual N° 85.462	

Naročnina Svobodne Slovenije: za Argentino \$ 55; pri pošiljanju po pošti pa \$ 65; obmejne države Argentine 90 USA dol.; ostale države v obeh Amerikah 100 USA dol.; Evropa 110 USA dol.; Avstralija, Afrika, Azija 120 USA dol.; vse za pošiljanje z letalsko pošto. Z navadno pošto 75 USA dol. za vse države.

Čeke na ime „Eslovenia Libre“

Stavljenje, oblikovanje in tisk:
TALLERES GRÁFICOS VILKO S.R.L.
Estados Unidos 425 - Tel./Fax: 307-1044
(1101) Buenos Aires

OBVESTILA

NEDELJA, 15. DECEMBRA:

V Hladnikovem domu v Slovenski vasi Molierova igra Zdravnik po sili ob 20. uri. Igra mladinska igralska skupina.

ČETRTEK, 19. DECEMBRA:

Božični sestanek Sanmartinske Zvezde žena-mati.

SOBOTA, 21. DECEMBRA:

Božičnica ZSMŽ ob 18. uri v Slovenski hiši.

NEDELJA, 22. DECEMBRA:

Zvezni občni zbor SDO-SFZ po maši v Slovenski hiši.

Božičnica v Slomškovem domu po maši, s sodelovanjem okteta Ars musicalis.

TOREK, 24. DECEMBRA:

Polnočnica v slovenski cerkvi Marije Pomagaj v Slovenski hiši.



„Jaz sem vstajenje in življenje: kdor v me veruje, bo živel, tudi če umrje.“ (Jn 11, 25)

Vsem prijateljem in znancem sporočamo, da nas je v soboto, 30. novembra, v 63. letu starosti zapustil naš dragi mož, ata, stari ata, gospod

Franc Gerkman

Prisrčno se zahvaljujemo vsem, ki ste v tako velikem številu prišli pomoliti za dušo rajnega Franceta, posebno še delegatu Jožetu Škrbcu, dr. Juretu Rodetu, župniku Janezu Petku, duhovniku Mirku Grbcu za molitve, Jaki Barletu za sveto mazičenje, Franciju Pavliču za sveto mašo in poslovilne besede, pevskeemu zboru Slovenske vasi in zboru Gallusu za petje pri maši.

Žalujoci:

žena Francka roj. Pavlič;
hčerke Bernarda, Rezka, Marjeta
z družinami, Veronika;
brat Jože z družino
in ostalo sorodstvo.

Buenos Aires, Albany - U.S.A., Spodnji Brnik - Slovenija